

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ZAKLADI HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA
I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAKLADI HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (u daljnjem tekstu: Zakon) sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 58. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ br. 79/06) osnovana je Zaklada hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (u daljnjem tekstu: Zaklada). Zaklada je pravna osoba osnovana sa svrhom poboljšanja ekonomskog i materijalnog položaja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Svrha Zaklade se već više od 10 godina ostvaruje: pružanjem financijske pomoći za teško socijalno ugrožene obitelji hrvatskih branitelja i članove njihovih obitelji, pružanjem financijske pomoći za zdravstvenu skrb i liječenje teško oboljelih hrvatskih branitelja i članova njihove uže obitelji, pružanjem financijske pomoći nakon smrti hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, pružanjem financijske pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihove uže obitelji za stjecanje prvog zanimanja, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju u sustavu izvanrednog školovanja ili pohađanja tečaja za osposobljavanje za određena zanimanja, kao i za zapošljavanje i samozapošljavanje te pružanjem drugih vrsta financijskih pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihove uže obitelji kojima se ostvaruje svrha Zaklade.

Dana 2. svibnja 2016. ministar hrvatskih branitelja donio je Odluku o osnivanju projektnih timova po prioritetnim područjima kojom su osnovani Projektni timovi u svrhu stvaranja pravnog okvira kojim će se omogućiti zaštita digniteta sudionika i stradalnika Domovinskog rata i osigurati jedinstvenu politiku Vlade Republike Hrvatske i sveobuhvatnu skrb za sve hrvatske branitelje i stradalnike. Već na prvoj sjednici Projektnog tima za Posebne projekte (Fond hrvatskih branitelja, Fond za stipendiranje, Zaklada i dr.) održanoj 2. i 3. lipnja 2016. doneseni su zaključci, između ostalog, da se predloži stavljanje izvan snage Zakona o Fondu za stipendiranje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kao i prijedlog da se izradi novi Zakon o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji kojoj bi osnivač bio Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a čiji bi djelokrug, pored dosadašnje djelatnosti, obuhvaćao i stipendiranje s mogućim proširenjem kruga korisnika, a s naglaskom na obitelji slabijeg imovinskog stanja.

Analizom postojećeg stanja utvrđeno je da se broj podnositelja zahtjeva za dodjelu stipendije svake školske odnosno akademske godine smanjuje, te da više nije ekonomično postojanje dviju pravnih osoba koje se djelomično financiraju iz istog izvora, a bave se sličnom djelatnošću: socijalnim i humanitarnim mjerama za poboljšanje statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Stoga je potrebno izvršiti intervencije u zakonodavni okvir koji uređuje socijalne i humanitarne mjere za poboljšanje statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji na način da Zakon o Fondu za stipendiranje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata prestane važiti, a Zakon o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji se izmijeni i dopuni.

Naime, integriranjem dodjele prava na potporu za obrazovanje sukladno članku 124. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, broj: 121/17) u Zakon o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i dalje bi se ostvarivala svrha Zaklade i to na još sveobuhvatniji način.

Nadalje, Prijedlogom novog Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji predviđen je drukčiji način raspodjele neto dobiti od dosadašnjeg i to tako da je polovina ($1/2$) realizirane neto dobiti od ulaganja namijenjena za razvojne socijalne i humanitarne mjere u svrhu poboljšanja statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Budući da je taj iznos do sada iznosio $1/3$, te da je na više mjesta naveden u važećem Zakonu o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, potrebno je navedene vrijednosti uskladiti s Prijedlogom novog Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

➤ **Osnovna pitanja koja treba urediti Zakonom**

- proširiti zakladnu svrhu na način da se ista ostvaruje i pružanjem financijske potpore za obrazovanje osobama iz članka 124. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji te pod uvjetima navedenim u istome članku Zakona
- izmijeniti odredbe Zakona o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji koje propisuju financiranje Zaklade, tj. uskladiti ih s Nacrtom prijedloga novog Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata [prema istome se više neće dodjeljivati jedna trećina ($1/3$) neto dobiti od ulaganja za razvojne socijalne i humanitarne mjere u svrhu poboljšanja statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, već jedna polovina ($1/2$)].

➤ **Posljedice donošenja Zakona**

- proširenje Zakladne svrhe odnosno prelazak poslova Fonda za stipendiranje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na Zakladu
- dodjela potpore za obrazovanje prelazi u djelokrug Zaklade
- uspostava ekonomičnijeg i učinkovitijeg sustava dodjele financijskih potpora hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
- racionalizacija i objedinjavanje institucionalnog i zakonodavnog okvira koji uređuje socijalne i humanitarne mjere za poboljšanje statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

- usklađivanje Zakona o Zakladi hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji sa odredbama Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOG ZAKONA

Stupanje na snagu Zakona ne iziskuje dodatna proračunska sredstva, a nema niti potrebe za novim radnim kapacitetima i procesima odnosno drugim dodatnim troškovima.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAKLADI HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Članak 1.

(1) U Zakonu o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 79/06) u članku 3. iza podstavka 5. dodaje se novi podstavak 6. koji glasi:

„- pružanjem prava na potporu za obrazovanje osobama i pod uvjetima iz članka 124. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17)“.

(2) Dosadašnji podstavak 6. postaje podstavak 7.

Članak 2.

U članku 5. stavku 4. riječi: „socijalnu skrb“ zamjenjuje se riječima: „znanost i obrazovanje“.

Članak 3.

U članku 14. stavku 1. riječ: „trećine“ briše se, a iza riječi „obitelji“ dodaju se riječi: „namijenjene za razvojne socijalne i humanitarne mjere u svrhu poboljšanja statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji“.

Članak 4.

Članak 16. mijenja se i glasi:

„Dio neto dobiti od ulaganja Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji namijenjene za razvojne socijalne i humanitarne mjere u svrhu poboljšanja statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji iz koje se financira Zaklada, Upravni odbor Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji usmjerava za financiranje Zaklade sukladno propisu kojim se uređuje Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.“

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom se proširuje zakladna svrha na način da Zaklada pruža i financijsku potporu za obrazovanje osobama navedenim u članku 124. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji i pod uvjetima navedenim u istome članku Zakona.

Članak 2.

Ovim člankom se propisuje da Vlada RH imenuje u Upravni odbor Zaklade jednog člana na prijedlog ministra nadležnog za znanost i obrazovanje, umjesto dosadašnjeg člana koji se imenovao na prijedlog ministra nadležnog za socijalnu skrb.

Naime, prelaskom potpora za obrazovanje u djelokrug Zaklade ukazuje se potreba za jednim članom Upravnog odbora iz ministarstva nadležnog za znanost i obrazovanje, a dosadašnja praksa rada Upravnog odbora Zaklade ukazala je da predstavnik ministarstva nadležnog za socijalnu skrb nije neophodan.

Članak 3. i 4.

Ovim se člancima Zakon o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji usklađuje s odredbama Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u smislu financiranja Zaklade iz dijela neto dobiti od ulaganja Fonda koji će biti namijenjen za razvojne socijalne i humanitarne mjere u svrhu poboljšanja statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a time usmjeravan i u Zakladu na način propisan zakonom o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Članak 5.

Ovim se člankom određuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Naime, budući da su sva tri zakona u proceduri (novi Zakon o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, Zakon o prestanku važenja Fonda za stipendiranje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata te Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Zakladi hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji), a međusobno su povezani odnosno odredbe jednoga se vežu na odredbe drugoga, datum stupanja na snagu treba im biti isti.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

II. ZAKLADNA SVRHA

Članak 3.

Zaklada se osniva sa svrhom poboljšanja ekonomskog i materijalnog položaja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: hrvatski branitelji) i članova njihovih obitelji.

Svrha Zaklade ostvaruje se posebice:

- pružanjem financijske pomoći za životna osiguranja hrvatskih branitelja,
- pružanjem financijske pomoći za teško socijalno ugrožene obitelji hrvatskih branitelja i članove njihovih obitelji,
- pružanjem financijske pomoći za zdravstvenu skrb i liječenje teško oboljelih hrvatskih branitelja i članova njihove uže obitelji, kao i pružanjem financijske pomoći nakon smrti hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji,
- pružanjem financijske pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihove uže obitelji za stjecanje prvog zanimanja, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju u sustavu izvanrednog školovanja ili pohađanja tečaja za osposobljavanje za određena zanimanja,
- pružanjem financijske pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihove uže obitelji za zapošljavanje i samozapošljavanje,
- pružanjem drugih vrsta financijskih pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji kojima se ostvaruje svrha Zaklade.

Članak 5.

Zakladom upravlja Upravni odbor od sedam članova.

Članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske.

Predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog odbora imenuje Vlada Republike Hrvatske iz reda članova Upravnog odbora.

Vlada Republike Hrvatske imenuje u Upravni odbor Zaklade četiri člana na prijedlog Upravnog odbora Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, jednog člana na prijedlog radnog tijela Hrvatskoga sabora matičnog za pitanja hrvatskih branitelja, jednog člana na prijedlog ministra nadležnog za prava hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji i jednog člana na prijedlog ministra nadležnog za socijalnu skrb.

Mandat članova Upravnog odbora traje četiri godine s pravom ponovnog izbora.

Upravni odbor imenuje i razrješava dužnosti upravitelja Zaklade i njegovog zamjenika.

Rad Upravnog odbora, upravitelja Zaklade i njegovog zamjenika uređuju se Statutom Zaklade.

Članak 14.

Zaklada se financira iz prihoda od osnovne imovine, iz dijela trećine neto dobiti Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, darovnica i drugih prihoda, u skladu sa zakonom.

Zaklada može ostvariti prihode na temelju članka 17. stavka 5. Zakona o zakladama i fundacijama.

Prihodi se odlukom Upravnog odbora raspoređuju za zakladne svrhe sukladno članku 3. ovoga Zakona i općim aktima Zaklade.

Članak 16.

Dio trećine neto dobiti Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji iz koje se financira Zaklada su novčana sredstva iz dijela jedne trećine neto dobiti namijenjene za razvojne socijalne i humanitarne mjere u svrhu poboljšanja statusa hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji iz neto dobiti koju realizira Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a ista sredstva Upravni odbor Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, sukladno članku 29. stavku 2. Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, na temelju odluke o raspodjeli neto dobiti, usmjerava za financiranje Zaklade.